

Latweefchu Awises.

Nr. 12.

Zettortdeenâ 20. Merz.

1858.

Awifchu = sinuas.

No Behterburgas. Schehligs Keisers rudden irr nowehlejis kahdai beedribai, taiſiht dselves zekku no Warſchawas zaur Pohſteem us Giſtreikeru rohbeſcheem lihds dselves zekkam kas eet us Wihnes pilſatu, arri Keisers nowehlejis dselves zekku taiſiht no Warſchawas us Brombergas pilſatu Bruhſchôs. Bruhſchi noſpreedufchi taiſiht jaw ſchinni gaddâ dselves zekku no Aensbergas lihds pat Kreewu rohbeſcheem pee Entkühnes pilſatina, jo muhſu Keisers nowehlejis, ka warr taiſiht dselves zekku kas no Entruhnes ees us muhſu leelo dselves zekku, kas nahk no Behterburgas garr Dinburgu us Warſchawu. Zögahjuſchâ gaddâ Bruhſchi beigufchi taiſiht to leelo dselves zekku, kas no Aensbergas eet us Berlini un tad tahtaki pa ſemmu ſem-mehm. No Behterburgas rakſta: ka ſcho pawaffari pa to jauno dselves zekku to taiſa us Warſchawu, jaw ſahls braukt no Behterburgas lihds Dpfkas (Pſlowas). Lihds 1859 gadda gallam buhſchoht gattawê lihds Warſchawai. Nauda un zilweka rohkas pee ſcha zekka taiſiſchanaſ paldeewſ Deewam ne truhſt; jo pee ſchi zekka jaw ſtrahdajoht ar 15 lihds 18 tuhlfſtoſcheem zilwekem, un kahdi 15 tuhlfſtoſchi zilweki kas wehl bij ſanahkuſchi tur ſtrahdaht, bij ja-atraida un jaſuhta us mahjahm, tadeht ka tur naw tik dauds darbâ, zil tur ſtrahdneeku ſaſkrehjuſchi. Ar tahdu paſchu ſpehku arri jaw ſtrahdajoht no Wêdofias ohſtas Krimmê, lihds Karkowas pilſatai. Pa wiſſu to gabbalu jaw ſtrahdajoht weetu weetahm us reiſi. Atkal beedriba gaddijuſees, kas no Maſkawas us Saratowu pee leelas Wolgas uppes dselves zekku grihb taiſiht lai no Kaſpikas juhraſ arri warr noſtreet us muhſu juhru. Tad nu Kreeweem ihſta

luſte pee dselves zekku taiſiſchanaſ. Ne buhs ne 10 gaddi, tad ka putnſ warrehs ſkreet ſchur tur pa leelo Kreewuſemmi un par pahri deenahm turpu warrehs noſkreet, kur wezzôs laikôs par pahri mehneſcheem ar mohkahm un leelu naudû ne warreja nobraukt. Zil firſnigi japateiz muhſu Keiseram.

No Behterburgas. Krimmê un dauds zittâs Kreewuſemmes ſiltakâs weetas, kur ta mella arrama ſemme, ka: pee Wolgas uppes Saratowâ, Besarabiâ un ir zittâs Gubernementês, wezzôs laikôs un ir nelaika Keisera Nikolaja laikâ no Wahzſemmes, Wirtembergas, Sakschu un zittahm ſem-mehm nahkuſchi laudis tulfchôs widdôs uſmeſtees. Keiseri teem tobrihd dewuſchi ſemmi un paligu nammu, lihduumus un arramu ſemmu taiſiht. Paſcheem uſmettejeem tur gan gruhti deefgan ghjis, un preeka deenas naw redſejuſchi, bet nu winnu behrneem un behrnu behrneem taggad eet labbi gan, un tee tur irr uſtizzigi pawalſtneeki. Zögahjuſchâ ruddeni un ſcho ſeemu atkal gribbejuſchi laudis us to puſſi no-eet un tur uſmeſtees, un luhguſchi lai teem to wehlejoht, lai ſemmi dohdoht un palihdſoht eetaiſitees. Bet muhſu Keisers Alekſanders teem naw wehlejis tur jeb zittur Kreewuſemmê uſmeſtees. Tur wairs ne effoht nekahdas tulfchas weetas, nedſ kahda leeka ſemme kas ne weenam ne peederr, ka gan wezzôs laikôs bijis. Tahdu uſmetteju tur taggad ne waijagoht ne grihboht. To warr ſapraſt gan kalabbad lai ne-eet, bet lai paleek mahjâs. Almins ko dauds weſk — tas ne eeſek. Kas Deewu luhds un no firds ſtrahda tai weeta un ammatâ, kur Deewſ winnu patſ lizzis, tam tai weeta Deewa ſwehtiba arri nahk, un tas ir tê labbi dſihwo. Bet ja kas Deewu ne luhds un uſtizzigi un ſtipri ne grihb ſtrahdaht, tas

lai eet lihdj pafauls gallam — Deewa fweh-tiba nefur ne nahf bes gohdigeem fweedreem un bes deewabihjafchanas.

No Kreewufemmes. Pa wiffu Kreewufemmi effoht 109 tuhftofchas muifchas un pee tahm peederroht 11 milljoni 8 fimts tuhft. wihrifchku femneeki, kas wehl irr dsimts-kaudis. Grawam Scheremeljewam peederroht 160 tuhftofchi femneeki. Ar gaddeem gan ir fchohs nu palaidihs brihwus. Bet woi tad tai isflaweta Wahzemmè naw bijufchi dsimts-kaudis? Dè israhdisim, ka naw ne zil il-gi ka femneeki ir tur wehl bijufchi dsimti. Bruh-fchòs femneekus palaide brihwus tikkai 1809 gaddà (nu til buhs 50 gaddi) Gistreibkeru semmè femneekus palaide brihwus 1811 gaddà. Disteinè 1804. Baijerè, Nassawà, Erpurtè, Bai-reitè 1808. Westpahlè un Lippè 1809. Pommerè un Darmstattè 1810. Oldenburgà 1814. Wir-tenbergà arri Kursemme 1817 (nu irr 41 gads), Widsemme 1818. Meffenburgà 1820. Saffchòs 1832. Sigmaringè tikkai 1833. Galizijà tikkai 1848. Dauds zittàs semmès femneeki wehl ne buht naw brihwi palaiisti, wehl dsimti un us klauftibu. Apdohma to, un pateizi no firòs faweem kungeem un waldineekeem kas tew Lat-weetim jaw fenn deenahm tahdu schehlastibu padarrijufchi.

No Kaukasus kalneem. Paschà nifnà seemas-laikà un dsikkà sneegà muhsu kaxra-spehks tur eenaidneekem naw dewis meeru, bet lahgu lah-gahm ar teem islahwees un tohs winnejis. 11to Janwari no Maikopa krepofsta isgahjufchi ar 8½ batallonehm kahjneeku, 4 diwifijonehm jahtneeku un 14 leeleem-gabbaleem, meschà labbi islahwufchees, eenaidneekus isdsinnufchi un ohtrà un treschà deenà meschà zekus iszirtufchi. Genaidneeki gan gribbejufchi leegt, bet Generals Roslowzkis sawu spehku isdallijis us 3 dalkahm dewahs us eenaidneeku apzeetinatatu zeemu, fur tas ar leelu spehku bij eemettees. Kreewu Generals Tischozkis tohs tur isdsinnis dewahs teem paffak lihdj uppes dsikkam kraftam, fur tee turrejahs prettim. Nu Kasaki no firgeem nokahpufchi ar sohbeni teem dewahs wirfu un tohs

dsinnufchi pahr uppi. Ja Kreewi buhtu sinnajufchi ka tè tilts, fur wianni warreja aisbehgt prohjam, tad gan ne zil ne buhtu dabbujufchi isbehgt. No Kreewem noschauti 4 wirfneeki un 4 saldati, fasschauti 1 palkawneeks, 3 wirfneeki un 48 saldati. Kalna kaudis nu isbaiditi wairs ne drihfteteja pehj prettinturretees, bet tikkai paschi sawus zeemus, feena un barribas kaudses nodedsinadami dewahs leelafòs kalnòs, fur wianna waldineeks stiprà weetà mahjo. Kreewi nu ir tur iszirte meschòs zekus un tad dewahs atpaffak. Tad 15tà Janwari Generals Woinizkis ar 14 rohthm kahjneeku, 15 rohthm kasaku ar 8 leeleem-gabbaleem un pa dsikkà sneegu ween briedams nonahze apzeetinatà weetà, fur eenaidneeki bij isbehgufchi. Ohtrà deenà fuhtija labbu pulku ar 3 rakethm un 4 leeleem-gabbaleem gribbedams panemt Kabalzeemu ar wiffu promjanti, bet jaw eenaidneeki bij isbehgufchi un feenu ar labbibu panehmuschi lihdj. Tad Kreewi zeemu nopohstijufchi dewahs atpaffak; bet tè nu eenaidneeki ar leelu spehku uskrittufchi, stipri kahwahs. Palkawneeks Gnninisch no paffatas teem schahwahs wirfu un nu tee tappe sakauti. 17 un 18tà Janwari Generals Woinizkis dewahs us zittahm apzeetinatahm weetahm fur eenaidneeki allasch stipri turrejufchees. Bet kad tohs peewildams Generals tà darrijis itt ka gribboht eenaidneeku zeemu ar wiffu feenu un promjanti panemt, tad tee ismuffufchi no tahm apzeetinatahm weetahm un skrehjufchi glahbt sawas mahjas un mantas. Pa tam Kreewi panehmuschi tahs apzeetinatàs weetas. Genaidneeki nu redsedami ka pawelti un wifp pagallam, nu paschi nopohstijufchi sawu zeemu un ar wiffu pahrtikschanu kalnòs aisbehgufchi. Tapat wehl ohtru reifi teem darrijis, tohs sakahwis un labbu teefu feena teem panehmis un wiffas feena un labbibas kaudses nodedsinajis, Kreewi dewufchees atpaffak us saweem kohrtekeem.

No Rihgas. Dè irr isrehkinajufchi, ka dselles zeksch no Rihgas us Dinburgu ne buhfoht tik dahrgs, ka zittàs semmès fur zaur leeleem kalneem jataifa allas woi leeli tilti pahr dsikkahm eeleijahm. Wahzemmè makfa ifkatra dselles zekfa juhde 412 tuhft. dahld. jeb ifkatra werfs 62 tuhft. dahlder.

Pe e m u m s i k k a t r a j u h d s e m a k f a s c h o h t t i k k a i 350 t u h k s t . , i k k a t r a w e r s t e t i k k a i 50 t u h k s t . r u b e k u s .

No Indias. Ima Webruari Generals Kampbells no Wurtigures, tur lihdj schim stahwejis un leelaku spehku sakrahjis, sahjis eet pa Kawenpuri un Allalabadu us Mudu tur Luknowas pilfatu gribbedams aplehgereht, tur dumpineeku leelais spehks. Kampbells sahjis eet pahr to leeluppi ar 12—15 tuhkst. saldateem un 140 leeleem-gabba-leem, starp scheem irr 80 itt leeli, ar kurreem stipurus pilfatus aplehgere. Rahdu juhdsi no Luknowas, Allumbaga wehl stahw un turrabs Generals Ultrams, jo winsch ar sawu masu spehku tohs dumpineekus lahgu lahgham ta sakahwis, ta schee ne eedrohfschinajahs wairs winnam ko padarriht. Nu gan dabufim lassihht par leelahm kaufchanahm, kas Luknowa bijuschas, dumpineekus uswarredami.

No Indias. Leels dampfuggis, „Uwas,“ kas nahjis ar Indias passi, pohsta ghjis pee Trinkomales. Zilweki un 215 tuhkst. dalderi gan isgahbti tappufchi, bet baggats lahdingh un 1 millj. 5 simts tuhkstoschi rubeli naudas ar fuggi nogrimmuschi juhvas dibbeni.

Kantonen pilfata nu eezehlfuschi stipru pali-zeju, panehmuschchi leelu pulku karras-erohtschu un tahs apzeetinatass weetas ar pulweri gaisa sprehgadami nopohstijuschchi. To General-Gubernateru Jeh Calenderi wehl turr zeetuma us fugga.

No Wahzsemes raksta: dabbas prattigi gaidoht schinni gadda 3 kometes jeb astes swaigines. Janwara mehnesi weenu masu kometi jaw redsejuschchi.

No Neapeles. Ur to leelo semmes trihze-schanu Salernas Gubernementi 11 draudsjes fageuifchi 3313 nammi; 2765 nammi taifahs ghstees; 42 basnizas irr fagahsuschees un 52 basnizas taifahs ghstees. Rahdi 5 milljoni rubeli irr fshahdes.

—j.

Zannas sinnas.

No Zalgawas-puffes. Te itt ihpafchi lohti flimmigs gads, un gan drihs ne weenas mahjas

schu brihdi ne warr useet, kurras behrni ka arri leeli zilweki lehzenes (massalas) ne gulletu. Sakkas-muischas draudsje weena pascha neddelâ lihds 20 ar lehzenem nomirre, starp teem 3 meitas 18 gaddus wezzas un 1 puifis 18 gaddus wezs, un mahzitajs sawu draudsi apmelledams daschas mahjas 13 flimmus atraddis. Lai Deews dohd us preekschu mihtu wesselibu!

R—n.

No Sulantes. Calenderi irr gan mohdigi laudis. Refenn nomirre tur baggats kungs, kas ne listahs wis, ka zitti darra, fewi kohfschi semme paglabbatees pehz pascha Deewa liffuma, jo mehss effam semme un mums buhs atkal par semmi palikt, ne, winsch bija sawa testamentâ norakstijis, ka to buhs pehz nahwes eebalsameereht (lai ne fadehn) un tad fehdu us krehflu sawa tehwu muhretâ kapsehta nosehdinaht, un gads kahrtu zauri to apwakteht. Tam zilwekam, kas to apwakteschanu usnehmahs notukti wissu zauru gaddu, lai ismakfa 100 tuhkstoschus selta gabbalus no winna naudas. Scho sinnu ispaude wissur, un dauds atraddahs, kas gribbeja to ammatu usnemt; jo 100 tuhkstoschi selta gabbali naw wis neeka leeta, tadeht dauds pehz tahs naudas laisjahs ween, ka kakkis pehz kreima. Wissi, weens pehz ohtra apfahke to wakteschanu, bet neweens ne warreja to zauri west. Daschi ne pilnas 3 deenas to ne isturreja, un mukke prohjam ar rohku atmeltis fazzidams: „Kas to warr isturreht.“ Tikkai weens weenigais 17 deenas to isturreja apwakteht; bet 18 deena tas arri isbehge no sawa kappu-zeetuma, un skreeschus ween aisfkrehje us kshahsteju dihki, un noslibzinajahs. Kamdeht winsch to gan buhs darrijis? Warr buht kahds no mirruscha raddeem buhs to baidijis. Tak ta mahziba lai peeteek: „Mirrons ar dshwu zilweku ne warr wairs kohpa buht. Tee tak jaw no pascha Deewa schkirti.“

G. F. S.

Saimneeka azzis padarra wairak, ne ka desmits puifschu rohkas.

(Statutes Nr. 11).

Ta runmajis unguris aiseet sawu jellu. Saimneeks paleek itt dohmigs; apskattahs nubjinnu no

wiffahm puffehm, bet ne warr atraft, fur tai warretu buht tahds fpehks. Ne tur kahdi eewilkti kruksti redsami, ne tur kahda fmaffa no ftiprahm fahlehm fa-ohschama, neds zits kas mannam, no ka warretu dohmaht, ka teefcham tai kahds labdarra fpehks, til ween ka ta raiba misofchana. Gandrih nu jau paleef dufmigs, dohma unguris isfmeedams to til buhfocht krahpis, un gribb nuhjinu falauft un eefweeft krahfni; — tomehr pahrdohma atfal zittadi. Kas fimm, ta winsch fakka appafsch fewim, kas fimm, woi til kahda ffohla tur naw eefchâ? kas tahda meiftera fihmes warr fapraft? til jau warr paprohweht, ja ne palihdsehs, fflahde jau nekahda ne warr buht, un trihs jeb fchetras reises par deenu us stalli eet, par to nelaiame leela ne buhs, paprohwefchu kahdas pahru neddetas. Râ wihrs nodohmajis ta nu darra. Peeteiz puifcheem zeeti, ka bes winna ne buhs pee kohpfchana eet, bet arween winnu pasauft. Puifchi paklaufa, un fainneeks nu darra pehz wezza unguira pamahzifchana. Kamehr puifchi pee firgeem dsihwo, noleef nuhjinu pee stakka durwim, kad apfohpti ee-eet stellingi un peefitt pee reddelehm un pee filles. U rē nu brihnum! naw wehl diwas neddetas pagallam, jau isleekahs firgi labbaki palikluschees. Ne stahw wairs ka lihds fchim galwas noduhrufchi, bet lihds kamehr atwerer stakka durwis, jau fahl babbinaht un galwas grohsiht. Sainneeks ne warr isbrihnitees, bet jo zeetaki nu wehl fawu nuhjinu glabba un uspaffe unguira wahrdu. Ko nu tur dauds stahstihht un teilt; pehz pahru mehnefcheem firgi ka blukki, un kad islaisch ahra, eet abbus gallus gaisa fweefdami. Sainneekam firds preeziga un pateizibas pilna prett wezzo unguiri.

Naw ilgi, unguiris atfal klahu. Lihds to eeraudfijis, fainneeks tam pretti, butfcho rohkas, wedd istaba, fehdin pee galda, leef fainneezei gallu zept, ne fimm ka fawu pateizibas firdi buhtu parahdijis. Nu woi ne bija manna taifniba? usfahl wezzais unguiris, — woi manna nuhjina ne bija labba?? Al fimtu reis jums pateizibu par juhfu

dahwanu, atbild fainneeks, — man tihri luste taggad us faweem firgeem flattitees, — un fawu nuhjinu es glabbajis it ka fawu azzu fihliti; — bet fakkeet mihlais tehws, ka juhs tahdu fpehku nuhjina warreat eefpeeft? — gan to no wiffahm puffehm esinu apluhkojis, bet ne warreju nekahdu fihmiti pasiht, pee kurras nuhjinas fpehku buhtu warrejis nowehroht; effeet til fchehligi, man to ffohlu israhdiht!

Bezzais unguiris til pasmeijahs ween. Mulki, winsch atbild, tad tu teefcham tizzi, tai nuhjina effoht kahds ihpaschigs fpehks? Al tawu mulkibu! woi fimm, kahda waina taweem firgeem bija? Teem bija kohpfchana waina. Tu pats stalli ne gahje, jeb til retti kahdu reisi, puifcheem ween kohpfchana bija eedehta. Ko puifis behda, woi labbi kohpis, woi flitti, — kas winnam par to? warrbuht daschu reisi firgi palikke pawiffam nekohpti, — warrbuht arr dascha miltu ohderite zittur tappe behrta ne ka firgu fillē, — tapehz taweem firgeem labbums ne warreja buht. Buhtu es ar flaidreem wahrdeem to reisi tew to teizis un tad peekohdinajis kohpfchanu uspasseht, tu ne buhtu tizzejis neds arri darrijis; jo tahdas dohmas ween prahta biji eenehmis, ka tawi firgi noburti, un zerreji, zaur burfchanu ween til warroht glahbfchanu dabhuht, tapehz mulkim zaur mulkibu waijadseja palihdseht. Es tew eedewe raibu nuhjinu un wiffadus mahnus tew stahstiju klahu, lai til stalli tew eedabbutu eefchâ. Ta nuhjina irr ka itktra zitta no lagsdes greesta, tai naw nekahds fpehks; — leez to fur gribbi, bet ne effi flinks pats fawu buhfschanu kohpt, tad ne ween tawi firgi buhs arween labbi, bet wiffa dsihwofchana ees us preefchu; — jo tizzi man drohschi: wiffa burfchana tihri neeki; — bet strahdaht un Deewu luhgt, fchi teefa mums no Deewa irr nofpreefta un apfwehtita, un paturr to arween fawâ firdi: „ka fainneeka azzis waitak padarra ne ka desmits puifchu rohkas!“

G . . t.

B r i h w d r i k k e h t .

No juhsmallas-gubernementis augstas waldfchanas puffes: Oberlehrer G. Blafse, Zensur. Jalgawâ, tal 18. Merz 1858.
No. 50.

Uwifchu

Basnizas

Nr. 12.

peeliffums.

sinna.

1858.

No Kalnamuischas.

Lai arri pehrn ir zittäs draudsēs preezigi pļaujami svehtki buhtu svehtiti, tad tatschu teescham tee tahdu preeku ne buhs neffuschi, kā mums; jo tanni deenā muhsu jaunās ehrgēles eeswehtija.

Ehrgēles muhsu basnizā itt jauna leeta. Lai gan muhsu basniza pahri par 240 gaddeem wezza, tatschu tē wehl lihds schim laikam ehrgēles ne bija. Kad nu muhsu draudsēs lohžekli kaiminu basnizas apmekledami, ar ehrgētu jauku flannu bija eepatikluschees, tad arri us zeen. mahzitaja paslubbinašchanu eefahle mest naudu preeksch. ehrgēlehm. No eefahkuma gan gauši gahja; jo pa dascheem gaddeem, ar zeenigu leelkungu palihdsibu, tiklai kahdi 340 rubl. bija fakrahti. Tad nu aispehrn zeen. mahzitajs basnizā pasluddinaja, ka draudsi apmekledami buhschoht dahwanas preeksch ehrgēlehm šanemt. Ar scho braukumu eenehme wairak tā 260 rubl; jo wiſſi bija dewuſchi, baggatec no šawas pilnibas, nabbadſini no šawas nabbadſibas. Pehrnwaſſar nu tikla pee Leepajas ehrgētu-taiſitaja Herrmanna kunga ehrgēles par 700 rubl. apstelletas. Kad nu Dktoberi bija gattawas un uszeltas, tad us zeen. mahzitaja luhgſchanu atbrauze tahs isprohweht Jelgawas Bahzu draudsēs ehrgelneeks, zeen. Postela kungs, kas leels musihka meisteris, un schis spreede, ka tahs ehrgētu meisterim Herrmannam effoht par leelu gohdu un flawu. Kad jau papreekschu par šawahm ehrgēlehm bijam preezajuschees, winnu mihligu flannu klausidamees, kas tā engeku balsis us klausitajem nosiddinajahs, tad nu tahs mums jo mihkas tappe, kad tahs no tahda gruntiga ehrgētu pasinneja tikla flawetas. Lai gan muhsu basnizā leels kauschu pulks warr fa-eet, tad tatschu, kad ar wiſſeem dewineem registreem (balsim) spehle, draudsēs dseedaschanai ehrgētu balsi warr zauri dſte-

deht. Pee masaka kauschu pulka peeteek tschetri balsi; jo katriš balsis flann flakli un spehžigi. Oktav-Roppeli, zaur ko wiſſu ehrgētu balsis stipraks tohy, Herrmanna kungs, bes ka tas buhtu peelihgts, pee muhsu ehrgēlehm ustaifija. Tā pateesi warr fazziht, ka Herrmanna kungs wairak irr darrijis ne kā bij sohlijis; ar to gohdu pelnijis.

Saw preeksch ehrgētu atweſchanas tikla basniza pa jaunū iswitteta un krehſli, durwis, kangele un ehrgētu kohris (lukta) pa jaunū mahleti, Altara ſtabbi un spahrni, tikla balti lakereti un arri, fur wajjadſigs, feltiti. Zeeniga kontesse pahrmahleja altara bildes, kas jau gluschi tumſchas bija palikluschas. Zeeniga leelmahte dahwingaja basnizai jaunū altara dekki, kas no dahrga ſarkana ſamta taiſihts un ar tihra ſelta pulkehm brihnum jauki isſchuhts. Kad tā wehl dauds kas basnizai par jaukumu bija pabeigts, tad arri pļaujami svehtki bija klah un lihds ar teem arri muhsu ehrgētu eeswehtišchana. Nu wiſſi, kas tik eespehje, ſteidsahs us basnizu. Arri patte zeeniga leelmahte ar šawahm kontessehm un šaweem 3 Grawa jaunungeem jau no pašcharihra us basnizu atnahze. Deewakawoſchanu ſahkoht zeen. mahz. isstahſtija, ko ſchee dubbulti svehtki noſihmejoht un augſtam debbefu Tehwam pateize, ka Winſch kauschu ſirdis us to lohžijis, basnizu ar ehrgēlehm puſchkoht, jo tahs effoht taiſitas un buhschoht nu atſkanneht Deewam par gohdu, draudsei par preeku, behrneem un behrnu behrneem par svehtišchanu. Swehtu luhgſchanu noſkaltijuschi, eeswehtija ar swehta krusa ſihmi papreeksch altari un tad arri ehrgēles. Nu atſkanneja ehrgēles ar pilnu balsi un wiſſa draudse greese azzis us tahm. Kahdu brihtinu tā spehletas, usnehme nu ehrgēles to dſeesmu: „Gohds Deewam ween ar pateikſchan,“ un wiſſa draudse dseedaja nu ar swehtu preeku lihds.

Zeen mahz. us kanzeli un no 150 Dahw. dseefm. wahrdeem pamahzija wiffus: pareisi Deewu teikt par winna dahwanahm, un mahzija: lai katriš draudses lohjekliš, muhsu no jauna pušskotu Deewa nammu usskattidams, arri no fawas firds wifas wezzas grehku negantibas ahra ismestu un to par jaunu, Deewam patihkamu swehta Garra mahjokli darritu. Ka šehè balnizà ehrgetu mihsigs bals nu arweenu tiks dsirdehts, tà lai arri wiffi us to dsih-tohs, ka winnu mahjās arween Deewa luhgšchanas un swehtas, mihsigas dseefmas tiktu dsirdetas; bet ka tè basnizà to ehrgetu bals ar swehtahm dseefmahm labbi faderrahs un faskann kohpà, tà lai arri mahjās ne kildās un nemeerà bet mihs un faderr'gi laudis dsihwo, — tad tee buhschoht-pareisi Deewu teikt par winna dahwanahm. Pehz spreddika zeen. mahz. wehl wiffseem, kas pee basnizās pušskofšchanas bija publejufšees, no basnizās pusses firsniņu pateizibu dewa; — tad pabeidse Deewa-kalposchanu parastà wihsè.

Tanni pašchà deenà noturreja arri Wahzu Deewa-kalposchanu. Arri šehè zeen. mahzitajš ihpašhus swehtišchanas wahrduš teize. Wiffas kollektes un altara dseefmas, ka arri tohs dseefmas preeksch un pehz spreddika us tšchetri balfeem tappe dseedatas no ehrgelchm pawadditas. Spreddikis mahzija, ka Deewš zilweku ohriņu gihmi ne uslühko un ka tapehz mums buhs ne ween Deewa nammu bet arri fawas dwehseles pušskocht zaur swehtu tizzibu, zaur atgreeschanohs no grehkeem un zaur křistigu brahtu mihslestibu, tad buhs ir tas Deewa namš ir ta draudse pareisi pušskoti.

Ta bij patešsi jauka ta Kunga nammà pawad-dita preeka deena!

Kalnamuischās fshlmeisters G. F.

No Jehkabstattes.

Jau 1855 gaddà Latweeschu Awisēs bija rafstihš, ka Jehkabstattes jaunai Kattofu basnizai grunts-almiņi eeswehtija. — Nu jau buhs 22 gaddi ka Deewa-kalposchanu turreja masà nammà kur ne zil kauschu ne warreja ee-cet. 1839 gaddà atnahze zeenigs mahzitajš Bogdanowizš un tas ar leelu puhlinu un ar Deewa peeluhgšchanu tik tabtu to leetu iswaddija, ka nu warreja to jaunu basnizu 6 Jan-

wari 1858 zeenigs Illuktes dekana kungs Tamulewitsch ta Trihsweeniga Deewa wahrda eeswehtih. 6 mahzitaji bija fanahkufchi un kauschu lohti daudš. Zeenigs Kolupas mahzitajš Beinarowizš Pohliški spreddiki teize, rahdidams, kas irr basniza, un lo ikweens tur warr dabuht no Deewa. Latweeschu wallodà spreddiki teize ar spehzigeem Deewa wahrdeem Lifsnas zeenigs dekana kungs Kopežš, isteikdams: ka tee trihs Rehniņi no Austruma semmes nahkdami muhsu Kungam Jezum Kristum dabgas dahwanas atnesse, tà tad nu tanni pašchà deenà to jaunu basnizu atwehleja tam Kungu Kungam par dahwanu un usskubbinaja, ka mums buhs ikweenam fawas skaidras firdis par uppuri atnes.

Pehz Deewa kalposchanas draudse patte no labbà prahta, bes kahdas usskubbinaschanas fаметte 36 rubl. fudraba basnizai par labbu.

Ohtrà deenà basnizu turreja un Deewu luhdsu par basnizās labba-darritajeem; pehz Deewa-kalposchanas nabbageem tappe dsihre dohta, ehst un dsert, un to bij lihds 139 fanahkufchi. Treschà deenà Deewa-kalposchanu turreja par basnizās nomirufšseem labba-darritajeem, un tāpat dsihre tappe dohta preeksch nabbageem; 79 zilweki bija atnahkufchi un mahzitaji pašchi tohs pee galda apdeeneja.

Basniza irr no keegeleem un almineem muhreta ar tohrni, basnizās garrums 15 affis un plattums 7 affis, ar trim altareem. Jau 7000 rubli fudraba irr isdohti, bet wehl irr daudš darba, eekšch-puffe un ahrpuffe šo strahdaht, bet spehka truhst. No křistigem dewejeem naudas fanahze 4511 rubl. 4 kap. f., bet wehl parradà palikke pahri par 1000 rubuteem. Tà tad nu Jehkabstattes Kattofu draudsei irr fawa ihpašcha basniza, kas nu stabwehs tam Trihsweenigam Deewam par flawu un labba-darritajeem par gohdu.

Lai tas muhschigais un warrenais Deewš šceem atlihdšina.

W—g.

Jannas sinnas.

Baijern semme. Šchi semmè dsihwo wifšuwairak Kattofi un winnu Rehniņsch irr arri Kattofu tizzigš, kas ilgaddus to eeraddumu zeen, šallà zettordeenà, — kurrà deenà Jezus Kristus, ka jaw

lassitaj's sinna, preeksch 1825 gaddeem, to swehtu waffar - ehdeenu eestahdidams fawcem mahzelleem kahjas masg ja, — 12 ittin teem wezzakeem wihereem, kas tohs 12 Apustulus nosihme, arri kahjas masgabt, gribbedams pehz Kristus wahrdeem dsihwoht, kas mahzija: „Ja tad Es juhsu Kungs un Mahzitaj's juhsu kahjas esmu masgajis, tad juns arridsan zits zittam buhs kahjas masgabt.“ (Zahna grahm. 13 nod. 14 w.) Ta tad schogadd, ka Awises stahw, effoht arri Baijereu Kehniusch pat's 12 firmgalweem fallä zettordeenä kahjas masgajis. Weens firmgalwis no teem effoht 99 gaddus wezs bijis, diwi no 90 gaddeem, diwi no 89 gaddeem, diwi no 88 gaddeem, trihs no 87 gaddeem un diwi no 86 gaddeem, ta ka, kad tohs wezzumus no wisseem scheem 12 firmgalweem lohpa faleek — 1066 gaddus isnefs. Zauka cerascha un labbi wezzumi!!

No Schwarzburgas = Soudersaufenes Wahzemmē raksta, ka tur waldischana tohs wihrus, kas Krohna ammatā stohw, un labpraht un arween basnijā eet, ahtraki un augstaki pagohdinajoht, ne ka tohs zittus, kas tā ne darra. No ta warr redseht, ka tur gan mas tee kautini basnijā eet fawu debbes Tehwu peeluhgt, ka ir walddiba to eeskattahs, ka tee kas Deewabihjigi allaschin irr labbaki kaudis. To lassoht man prahtā schahwehs, kahdu wahrdu arri par „basnizos eeschanu“ runnaht. Muhfu tehwu-semmē, paldes Deewam! gan ne reds dauds, tukshas banizas swehtdeenās, bet — woi tad arri wissi, kas basnijā sanahkuschi, no swehta Garra muddinati Deewu firsnigi peeluhgt pahr basnizos fleegsni eekahpuschi? Woi ne eet arri dasch til eeradduma deht, zits laiku kawedams, dasch isfkattischanas deht? Jo daschu reis arri teek dsirdehts teizam: Swehdeen irr ja-eet basnijā, jo tad Sudeaba Mikkelī ar Selta Trihni laulahs. Ja-eet redseht, ka schee stahtesees, un woi pulks to kashneku buhs. Pasfaule gan paleek jo deenas jo gudra, bet lai Deews dohd, ka arri jo Deewabihjiga un labbaka, — lai arri pee mums deenās deemschehl tā ne noteek, ka zittās tahlās semmēs dsird, fur swehdeenās effoht basnizos tukshas un trakteei un kummediuu nammi pilni! Kur jaw kahdā walsti, (leelā jeb masā, tas

weenalga), basnizos zeksch ar sahli apaudsis un frohgu zeksch ar dubteem, tai semmē eet flikti deesgan ar to Deewabihjaschanu. Tur meer's un Deewa swehtiba naw mahjās, tur gohds aisbehdsis un kaunumi walda. Lai Deews katra zilweka firdi us labbu lohka un walda, un katrie zilweks eewehro allasch Deewa swehtus baukschlus un tohs preeksch azzim un arri sawā firdi swehti turr.
E. F. S.

Rihga. 18tā Maji kandidahts Alekanders Zentsch par wespera mahzitaju pee Rihgas Dohmas basnizos eeswehtihts un eewests tappis.

Pechterburga. Leela Kreewu Jsaāka basniza nu gattawā un 30tā Maji to eeswehjuschi. 32 gaddus to buhwejuschi ar wissu spehku un ne selta ne sudraba, ne marmora ne zittu dahrgu akminu naw kaupijuschī. Maktigu leelo pihlaru (stabbu no polirehta klints akmina), 2 rindas weenu us ohtru zeltas, gresno leelo dahrgo ehku fur 6 tukst. zilweki warr ee-eet Deewam kalpoht. 9 simts dseedataju dseedajuschī eeswehtischanas deenā.
E—3.

Likkums.

Weetahm kaudis gan jau buhs til gudri, ka wairs ne sinn zaur un zaur, kas tas irr: likkums. Tapehz teikschu: Likkums irr tahda leeta, ko kahds sinnatneeks kaut fur noleek, lai ohtrs, to usgahjis, dabbu kahdu nelaimi. — Diwi fainneeki, zeemini lohpa, dsihwoja leelā eenaidā. Weens no teem leels sinnatneeks. Gan winsch ohtram ko padarrihs! Bet kā? Winsch nemm pautu (ohlu), apwahrdo un appuhschlo winnu labbi, eetinn winnu luppato's, un eedohd seewai, lai noness slesstu zeemina pirti, un lai noleek tā, ka zeeminam, pirti eiyoht, wajag winnu atrast. Seewa slesstu noness, un noleek to likkumu krahns preekschā. Zeeminsch raida fawu ganna puissi, pirti krahni eekurt. Gannelis, ne it gudrs, bet eemannijses lihds ar feskū jehlus pautus isdsert, atrohn to likkumu, istinn to pautu, ranga, woi naw wanfars, atrohn labbu, dsere winnu eekschā, un eesweesch luppatus un tschaumalas krahni. — Nu sinnatneekam gaidiht, kas zeeminam notiks! Gaida — gaida — weenu deenu, ohtru, treschu. Zeeminam gan ne-

lahdas nelaimes ne sagaida, bet few pascham —
 zeetu wehderu! Nu paleet wihram bail. Buhs
 likkums kaut ta neckos gahjis un ne mas ne tizzis
 zeemiu laudim rohkās. Tad jau sinnam nelaine
 pascham lizzejam krittis us kassu, ja ne dabuhš
 sawu likkumu atpakkat sawās rohkās. Raida fee-
 wu, lai mekle, tur likkusi. Seewa mekle — mekle —
 ne atrohn. Wehders wihram breeft. Raida attal
 feewu, lai klauschina gudri zeemiu mahjās, woi
 naw ko atradduschi. Reweens ne leekahs ko sinnuš.
 Stahj jau labbi wirsū. Nekā! Bet wehders kā
 breeft, tā breeft. Pee daktara ne-ect. Woi tad
 dakters pee tahdahm leetahm ko sinn? Beenahl til
 tahfu, ka zeeminam japateizahs, ko darrijuschi.
 Nu luhgtees, lai atdohd to likkumu. Sahf pirts
 kuhrejam stah wirsū. Schis, spihdsinahts gallā
 pateizahs, ka atraddis to pautu un isdsehriš! Ko
 nu darriht? Bet sinnatneeks naw til mulkis. Wiansch
 raida sawu feewu ar pohdu pee ta ganneka, lai
 schis meesn tai pohdā eefschā. Kad dabbuschoht to
 fadsert, tad tapschoht wessels. Seewa, ganneki
 pee mallas aizinajusi, luhds lai tā darroht. Ne
 un ne. Luhdsahs, sohla baltas maises, rahda
 spohschu rubli. Nē! Mizina fainneeku par paligu.
 Schis eeschelsojees par to flimneeku, breenahs pui-
 sim wirsū. Nu paklausa. Seewa, lai dauds lai
 mas no ta likkuma pohdā atdabbujusi, skreij mah-
 jāš, wihru glahbt; bet atrohn wihru — jau no-
 mirruschu! — Mihlais lassitajs, tu dohmast ka tee
 irr neeki. Naw neeki! Tu prassifi: tur tas notiz-
 zis? Es atteikschu: Lai buht ir Wahzemmē! Kad
 tas notizzis? Irr tahds brihds! Tad jau tahlu un
 wezzos laikos? Lai buht ir tā! Bet luhdsams, mih-
 tais lassitajs, ne smeijees; tas mahnu-tizzibas
 lohks, lai winnu arri reisu reisehm nozehrt, tomehr
 wehl newaid pawissam isnihzis, bet tai stiprai fal-
 nei lihds pat schai deenai ir wehl weenadi atwaffes
 aug; un ja mehš sawas firds tihrumus ne walte-
 jam, tad weetahm skaidri leeli meschi sa-aug.

X.

Dfirfstele.

Salkschu Kurwirfts Priedrikis Gudrais saz-
 zija: „Rehniu grahmataš diwi reis jalassa,
 jo tahs irr rakstitas ar apdohmu, bet Bih-
 bele jalassa ikdeenas, jo ta irr pascha Deewa
 schehlastibas grahmata.“ —

Us kalnu.

1.

Pa frubmeem pohga un leewa seed,
 Un daila meita pa zellu eet;
 Ar fabrteem waigeem ta pasteidsahs
 Un gaischahm azim ta paslatahs
 Us tahlainu tumschu kalnu.

2.

Un zeema jaunekki dantschus fverr,
 Tas baggats bandineeks tahsas dferr.
 Pee leepas meitinas sibgoht fahf;
 Un diwi jaunekki stalti nahf
 Us tahlainu tumschu kalnu.

3.

„Labbwaffar, flaila tu meitina,
 „Kur weena tu staigast waffarā?
 „Warrbuhf, schē bruhfgans tew atraffees;
 „Jo danzodami mehš lustesimees,
 „Lihds faule tur gaismo kalnu.

4.

Gan waigi meitinai eefarahs,
 Bet noqreesch kannigi aztinas.
 „„Paldees, gan schehl, mihli prezz'neeki,
 „„Bet schodeen wehl man irr riikufchi
 „„Tur janahl us tumschu kalnu.

5.

„„Tur waffara-blahfma stahw basniza,
 „„Tur Tchwš mau mihligi sagaida.
 „„Tur mibt un gaida no dwebseles
 „„Mans bruhfgans Jesus, tam peederru es
 „„Tur tahlainā tumschā kalnā.““

— y —

B r i w d r i e k e h t.

No juhrmallas-gubernementē augstas waldschanas russes: Oberlebrer G. Blase. Censor. Selganā, tai 3. Juhni 1858.

No. 104.

Uwifchu

peeliffums.

Missiones

sinna s.

Nr. 12.

1858.

XIX. Par Deewa walstibu paganu starpá.

5. Tahs fallas leelá kluffá juhra.

3. Selschaptes fallas.

(2).

Joh. 5. 25. Pateesi, pateesi, es jums falku, ka ta stunda nabl, un ja w taggad irr, ka tee mirroni to balsi ta Deewa Dehla dsirdehs, un kas to dsird, tee dsihwohs.

Mishte lassetaji, mehš tizzam eelšch Kristu to no mirroneem usmohdinatu, dsihwu Pestitaju. Tas pats falka: Es dsihwoju un jums buhs dsihwoht. Kristus dsihwiba lai spehziga rahdahs pee mums — tad schinni muhschá ta stunda irr atnahkusi, ka tee mirroni, prohti tee eelšch faweem grehkeem nomirruschi, to balsi ta Deewa Dehla dsird, un kas to dsird tee dsihwohs. Woi tu scho tawa dsihwa Pestitaja balsi jau effi dsirdejis, ne ween ar meefas ausim, bet arri ar garra ausim; woi ta swehta stunda preeksch tewim jaw atnahkusi, ka winna dsihwais spehks tawu nomirruschu firdi fagrabbj un tu pats usmohdees ne dsihwo wairš teem grehkeem, bet tawam Kungam Jesum Kristum? Taggad irr ta stunda. Al luhdsi Deewu ka ta buhtu, bet luhdsi arri preeksch teem tumscheem paganeem, ka winneem jo ahtri ateetu schi stunda, un preezajees un teiz Deewu par teem, lam ta irr atnahkusi. Ar tahdu preeku lassí muhsu schihs deenas stahstus par Selschaptes fallu laudim, ka tas dsihwais Pestitajs ir winnus usmohdinajis.

1803. g. Dtas, kas nu to wahrdu Pomare II. peenehme par Selschaptes fallu lehnianu palikke. Lihds schim tas pats nifns eenaidneeks teem missionareem bij bijis un tadeht tee jo wairak behdas un

breesmas zerreja redseht. Bet tas Kungs to kauschu firdis lohka ka uhdens-straumes. It ka tas Aehninsch lihds ar to jaunu wahrdu arri jaunu firdi buhtu dabbujis, ta winsch nu gluschi zittahds rahdijahs. Winsch tohs missionarus usmekleja un ka draugs ar teem dsihwoja, pats neapnizzis mahzijahs lassit un raffstht un ar labbu prahtu winnu mahzibas peenehme. Pa starpam tomehr wehl fawu elka-deewu buhschanas kohpe un paganu negantibas dsinne; wiffwairak winsch karru un nifnas kauschanahs mihleja. Ar fawu nifnu prahtu un neschebliku firdi winsch pascheem faweem pawalstneekem aisreebe, ta ka leels dumpis prett winnu zehlahs. Breesmigs karsch nu bij wiffur; pascham Aehninam waijadseja behgt no Taitas fallas us Eimeu; lihds ar winnu behdse wissionari, un 1810 wiffi aisgahje us Jaun-Ollanti; diwi missionari ween pee ta Aehnina palikke. Wifs missionaru darbs rahdijahs buht pagallam. Al kahdas tad behdas bij wiffseem missiones draugeem, kad schahs sinnas nonahje Galanté, un ka nu wiffi, kas schim swehtam darbam bij prettineeki, par to smehjahs un to saimodami saimoja!

Bet redsi! tas Kungs parahdija fawu gohdu un ne likke wis faweem ustizzigeem leezineekem kauna palikt. Kad to kauschu zerriba gandrihs wiffai bij suddusi, tad winna stunda bij klaht, ka winsch scheem nabbaga paganeem palihdsetu. Eelšch tahm behdahm un karra-breesmahm ta Aehnina Pomares II. firds tappe pamohdinata. Taggad, kad tee missionari gandrihs wiffi winnu bij atstahjuschi, winsch dabbuja atstahrst, kahdu labbumu winsch zaur teem bij turrejis un nu paspehlejis. Kad winnam pehz kahdeem mehnescheem laimejahs ar zittu fallu-kauschu paligu atkal fawu walstibu Taitas fallá

uzjelt, tad kuhlin ar leelu luhgſchanu luhdſe tohs miſſionarüs, lai atkal atnahloht. Winſch pats luhgſchanas grahmatu rakſtija miſſionarim Enri, no ka gan warr redſeht, ziſ tohti winna firſds pehz teem ilgojahs. Winſch rakſtija tä: „Kur irr zeenigs Cine (Enri)-kungs un winnas gaſpaſcha? Woi winni zittur kur apmettuſchees? Manna firſds leeläs behdäs pehz winneem. Kur tee zitti miſſionari? Manna firſds ne warr rimt winnu deht; wiſs muhſu preeks mums irr ſuddis, kamehr tee miſſionari pee mums wairs naw; bes winneem mums ne kahda meera, ne kahdas ſwehtibas naw. Mehſ taggad eſſam pameſti weeni paſchi. — Af firſds mihtee draugi paſſauſeet muhſu luhgſchanas: atgreeseetees atpakal; tad mehſ atkal preezigi dſihwoſim. Nahz, nahz, mihtais draugs, nahz atkal us Taitu. Kad tu buhſi atnahzis, tad mehſ no jauna lihgmofimees. Rakſti mannim, ka es tawu firſds-prahtu dabbuju atſiht. Ne atmett muhſu luhgſchanas, jo mehſ tewis deht behdajamees. Ne ſkatti wis ſchohs mannus ſliktus rakſtus, bet ſkatti mannu ſirdi. Mehſ weſſelibas un labbas laimes wehſejam tewim, tawai ſeewai un behrneem. Kaut juhs dſihwoſut pee mums, kaut jumſ labbi kahtohs muhſu widdä! Kaut mehſ wiſſi taptum peſtiti zaur to Kungu, kaſ irr tas pateefigs Deews ſchahs paſaules, muhſu weeniga zerriba!

Bomare II.

Tahdähs firſnigas luhgſchanas tee miſſionari ne warreja atmeſt; 1811. g. ſeptini miſſionari ar ſeewahm un behrneem atkal atnahze Gimeas fallä. Tē winni maſu baſnizu uſbuhweja, ſkohlas retaiſija un par ihſu laiku ar leelu preeku dabbuja redſeht, ka ta Kunga garſ to lauſchu ſirdis paſtuſtinaja. Ar leelu preeku pats Rehniſch tohs miſſionarüs ſanehme un wiſſa winna dſihwoſchana apleezinaja, ka gluſchi zittahds bija palizzis. Kur ween warreja, tur ar winneem ſatiffahs, tohs elka-deewus winſch jaw ſeenaſ bij atmettis un wiſſi winna wahrdi ſkaidri ſihmeja, ziſ ſchehl winnam bij, ka eeſreekſch tit beſdeewigi bij dſihwojis. Arri to zittu fallu wirſneekus winſch luhloja pee kriſtigas tizzibas peclabbi-naht, un kad winſch ap to laiku preekſch dauds laudim leelu juhras ruppuzi, kam laulu-kaſchoks, bet ſmekkiga galka, ehde bes tam ka winſch buhtu tahs aplamas ſwehtifchanas padarrijis, kaſ pehz

paganu mohdes waijadſijas bij pee tahda ehdeena, un tomehr dſihws palikke: — tad tee lautini par to galwinas krattija, neſinnadami ko nu dohmaht par ſawu mahnu-tizzibu. Ap to laiku winſch arri apprezjeja to Rehniſeeni Teru, kaſ par Waine-fallu walidija, un kad ſchi pehz meitinu dſemdeja, kaſ taggad wehl par Taitas fallu walda un to wahrdu Bomare Wain e peenehmufi. — tad to ne likke wis noſchraugt, ka zittahrt pehz paganu mohdes mehds darriht, bet pehz Ciropas tautu mohdas to audſinaja un mahzija. Jaw 1812. g. winſch tohs miſſionarüs luhdſe, ka tee winnu kriſtitu; bet kad ſchee wehl gribbeja nogaidiht, woi pateefi ſawu ſirdi eſſoht pee ta Kunga Jeſus atgreefis, tad kluffä prahtä paſſauſija, ſazzidams: es ar meeru un gribbu labpraht darriht, ka juhs dohmajeet pareiſi eſſam; kriſtijeet man, kad paſchi dohmajeet, ka eſſoht laiks.

Gimeas fallä jaw parahdijahs pirmee Deewa wahrdu augli: dauds tur bija, kaſ ar leelu ſwehtibu ewangeliuma mahzibas klaufijahs; weens no to miſſionaru ſullaineem mirſtoht apleezinaja Jeſu Kriſtu par ſawu peſtitaju. Bet wehl wairaf tahdas ſwehtibas parahdijahs paſchä Taitä. Tē diwi laudis, kaſ zittahrt pee teem miſſionareem bij deenejuſchi, tappe pamohdinati; paſchi appakſch ſewis winni ſabeedrojahs us tam, ka gribboht kohpä to iſtenu Deewu pecluhgt un no wiſſahm beſdeewigahm ſa-eeſchanahm atrautees. Kad tee miſſionari ſchohs abbus apmekleja, tad arri zitti wehl ſcheem peeteizahs par beedreem; tee lihds ar winneem atmette ſawus elkus, ar kluffu prahtu paſeete, kad tee laudis winnus nolammaja par Bure-Atuē t. i. par pahterneekem, un pa brihſcham pee teem miſſionareem, kaſ wehl Gimeas fallä bij, labbakas pamahziſchanas par tizzibas leetahm meklejahs. Kad nu tahdas ſihmes parahdijahs, tad arri tee miſſionari drohſchaku prahtu dabbuja. Kad jaunu leelaku baſnizu, ko bij zehluſchi, eeſwehtija, 1813. g., tad laudis ſa-aizinaja leelä ſa-eeſchanä, kurrä lai ſanahloht wiſſi, kaſ gribboht tahs elkus atmeſt un tam dſihwam Deewam kaſpoht; winnu wahrdi lai nu taptu eerakſtiti ihpaſchä grahmatä. 40 no teem fal-las-laudim ſanahze, uo kurreem kuhlin 31 ſawus wahrduſ likke eerakſtith. Weens to teem, weens jauneklis, ne ziſ ilgi pehz tam mirre Jeſu Kriſtu ſawu Peſtitaju pecluhgdams; un kad ap to paſchu

laifu ta preefschaja Aehnina atraitne mirre, kas nikna prettineeze bijusi tam Kungam Jesum, tad dauds laudis, kas winnas deht ne bij eedrohschinaschees kristigu tizzibu apleezinaht, tuhlin par Kristus mahzefkeem peeteizahs, ta ka nu pahri par 500 tai grahmatâ warreja eerakstiht.

Bet nu arri jo stipri eedeggahs to paganu naid's un dusmiba; wiini nodedsinaja weenu fa-eeschanas-nammu un weens jaunelis palikke par affins-leezineeku sawam Kungam Jesum; tee pagani to fagrahbe un sawam elkam Dro par gohdu nokahwe. Bet kad tee pagani ta trakkoja, tad weens no teem augstakeem elka-deewu preesterem, Batis ar wahrdu Gimeas fallâ, preefsch wisseem laudim atmette to elka-deewu-kalposchanu un sawus elkus pats eemette ugguni. Wiina preefschimei simti un simti laudis pakkal dsinnahs tikpat Gimeas ka Taitas fallâ, un par wisseem pats Aehninsch jo wairak kristiga tizziba eestiprinajahs.

Jo wairak tabdâ wihsê Kristus walstiba isplat-tahs, jo nikni palikke tee pagani. Basleppen wiini bij fabeedrohschees weenâ nakti, 7. Juhli 1815, wissus kristitus laudis nokaut. Jaw ta deena ause, kurrâ scho negantu darbu gribbeja isdarriht; ar Kristus laudim nu jaw liklahs pagallam buht. Bet tas Kungs fargaja. Utraddahs weens zilweks, kas teem kristiteem wehl pee laika to leetu iskeize, un tee wiffi us Gimeas fallu warreja aisbehgt. Kad nu noi preestâ stundâ tee pagani to fa-eeschanas nammu atradde tuffchu, tad wiini zits zittu apsubdsejahs, no runnahm zehlahs kaufchanahs, un ta paschi Kristus eenaidneeki sawâ starpâ apfahwahs. No teem uswarreteem zitti us Gimeu aisbehdse un libds simteem peeteizahs pee kristibas; ta brihnischliga isglahbschana to kristitu dauds paganu firdis stipri bij pakustinajusi. Ne zil ilgi tad arri no paganeem diwi wirsneeki atnahze Gimeas fallâ un luhdse tohs isbehguschus kristigus wirsneekus libds ar paschu Aehninu, lai atkal atnahkoht Taitas fallâ: wiss, kas bij notizzis lai essoht peedohts un aismirsts. Tee kristiti, launumu ne kahdu zerredami, schai aizinaschanai paklausija; bet drihs tas wezzais naid's pee teem paganeem atkal zehlahs; no jauna tee no-dohmaja tohs kristitus nonahweht; 12. Novembri 1815. g. tohs wissnotal gribbeja nokaut, ihpaschi tad, kad wiini wiffi libds ar Aehninu buhschoht

fanahkschi fa-eeschanas-nammâ us Deewa kalposchanu. Bats tas augstakais elka-deewu preesteris paganeem uswarreschanu bij sohlijis. Bet arri scho-reis tee kristiti dabbeja par to leetu sinnaht, bet nu ne gribbeja ar behgchanu aisbehgt, bet us ta Kunga paligu zerredami prettim turretus kaufchanahs.

(Turplikam beigums.)

Dahwida Dseef. 25, p. 9.

Kluffas juhvas fallâ Noratonga fluddinaja Missionaris Wiljams, — ar tizzibas un mihlestibas gartu no ta Kunga baggatigi apdahwinahts wihs, — paganeem to preezas-wahrdu. Starp scheem gaddijahs weens, kam kahjas un rohtas zaur kahdu flimmibu bija farautas un nokaltuschas. Tas sehdeja zeff-mallâ, kad weenreis Missionaris Wiljams, us mahjahm eedams, tur garram gahje. Scho eeraudsihs nabbadsinsch us saweem zeff-gallem aisrahpe zeffa widdâ Missionarim pretti, fauldams: effi sweizinahts, tu Deewa kalps, gaismu atneffis schinni tumschâ semmê un muhs apdahwinajis ar to wahrdu no tahs pestifchanas un falihdsinaschanas zaur Kristu! — Tik swehti un jauki sweizinahts jautaja Wiljams, ko tad winsch sinnoht no tahs falihdsinaschanas? Butewis, — tas bija wiina wahrds, — atbildeja: es sinnu no Jesu Kristu, ka winsch irr nahzis pasaulê, tohs grehzineekus ispestiht un swehtus darriht. Jautahs, ko wehl no schâ Jesus sinnoht, Butewis fazzija: es sinnu, ka winsch irr Deewa Dehls un, ka Deewa Jehrs pee krusa mirris, par wissu zilweku grehkeem maksajis to atpirkschanas-maksu, lai wiinu dwehseles tittu muhschigi isglahbtas. Tad waizaja Wiljams no wiina, woi dohmajoht, ka wiffi zilweki pehz nahwes debbes-walstiba teekoht usnemti? Ak ne, fazzija tas, bet tee ween, kas eelsch Jesu Kristu tizz, no grehkeem atstahjahs un Deewu luhds. Woi tad tu arri luhdsi? prassija Wiljams. Ka nu ne, luhdsu gan, dauds un daschlahrt. Jautahs, ko tad luhgdams fakkoht? Butewis atbildeja: es fallu ta: ak Kungs, es esmu leels grehzineeks, atnemm mannu grehku zaur Jesus dahrgu affini! dohd man Jesus taisnibu par dwehseles ihstenu glihtumu un Jesus labbu Garu, ka tas man to ihstenu gndribu mahzamanu firdi un staigaschanu schkihsti un swehti un manni walda un wadda us wisseem manneem zeffeem, ka es Deewa zilweks paleeku un, kad nomirschu,

debbes-preeku mantoju.“ It jauka un pateesiga irr tawa luhgshana, teize Wiljams; bet falki man, ka tu pee schahs swehtas atsihschanas effi tizzis un kas tewim to Deewa zekku irr mahzjis? Kas jits, ka tu pats, fazzija Butewis, jo tu effi mums to pestischanas-wehsti atnessis un pasluddinajis. Ta irr gan, fazzija Wiljams, bet es ne atminnohs, ka tewi jekfad esmu redsejis muhsu-fapulzinashanahs, fur tu no tizzibas-leetahm buhtu warrejis dsirdeht. Laikam tewim zittadi notizzees. Leescham zittadi, atbildeja Butewis; stahstischi ka. „Kad laudis no Deewa namma nahk us mahjahm tad es tur zekkmalla apsehshohs us sawa benka un no winneem, fezzen eedameem, kahdus wahrdinus par tahm swehtahm mahzibahm, ko no tawas muttes klausijufchees, saluhdschohs. Weens ohres kahdu gabbalinu dohd no tahs dsihwibas-maises un schohs salassitus gabbalus sawa sirdi sakrahdam un apdohmadams un apgaismoschanu no Deewa luhgdams — es druszin prohtu no Winna wahrda un muhschiga mihlestibas-padohma eeksch Kristu Jesu. — No tahs deenas Wiljams par scho zekku nestagaja, bes ka tas pee ta gohdiga un deewabihjiga nabbadsina ne buhtu apstahjees, wiinu jo wairak tizziba stiprinajis un mihligi ar Deewa wahrdeem eepreezinajis un atspirdsinajis. — Ak zil kohti apkauno schis nabbadsinsch stary paganeem dauds kristigus zilwekus! Lassitais, lassu un apdohma eeksch swehta garra Dahwida 25tu Dseefmu! — Ig.

Tad nu jums buhs sinnah, ka teem paganeem ta Deewa pestischanu irr fuhnta, un tee to dsirdehs.

Apust. darb. 28, 18.

Kad kahdu paganu preesteri, kam Missionaris jaunu Testamenti bij schlinkojis, pehz kahda laika

prassija, ka schim ta grahmata patihkoht, tad tas ta atbildeja: Tee irr labbi swehti zilweki bijusch, kas to grahmata irr farastijusch; launi ta ne warr rakstih. Un tas wiss arr irr teefa un pateesiba ko wiini irr rakstijusch, jo labbi zilweki ne kad ne mello. — Ta irr weenteesiga un spehziga leeziba, ka Deewa wahrdi irr pateesiba. P. U.

La Deewa walstiba taps no jums atnenta, un teem paganeem dohta, kas winnas auglus nefs.

Matt. 21, 43.

Kahds Indijeris un kahds balts kristigs zilwek, abbi diwi bij basniza bijusch un spreddiki klausijufchees, kas teem abbeem bij patizzis un pee sirds gahjis. Indijeris drihs atradde Deewa schelastibu, meeru un preeku eeksch Kristus Jesus, bet ne ta tas baltais zilwek. — Ka tas nahk, prassija baltais kristihts zilwek, ka man wehl naw meera ar Deewu? — Ind. Brahli, es tew to fazzischi. Kehninsch mums abbeem schinkoja jaunahs drehbes. Bet tew wehl irr pascham tahdi fwahrki, ko tu par labbeem turri, un tu dohma ka tohs wehl kahdu laiku warroht walkah, un flahde effoht tohs no sweest. Tu tohs schkintotus fwahrkus ne effi apwilzis, bet nolizzis pee mallas. Tu Deewa schelastibu ne effi fanehmis un wiinam tizzejis. Bet kad es redseju, ka mannas drehbes bij glusch pagallam, tad ar preeku sawas wezzas nosweeschu un jaunahs apwilku. Es Deewam un wiina schelastibai tizzeju, tapehz man nabbagam taggad labbi flahjahs.

P. U.

S i u n a.

1) No sirds pateizam tai mihlai T. fl. . . . draudsei (K) kas zur sawu zeen. mahzitaju preeksch Missionareem 5 rubl. f. atfuhrijuse; tapat arri mihlai R. . . . un B. . . . draudsei kas 17 rubl. f. atfuhrijuse — un teem dewejeem kas dewusch 50 un 20 un 1 rubl. un 20 kap. f.

2) Preezigi pateizam teem mihligeem dewejeem, kas sawas dahwanas atfuhrijusch preeksch muhsu Luttera peeminna stabba Wormse, prohti leel. Pl. t. . . . muhschas saime, kas 4 f. rubl., mihlam B. . . . fl. R. B. kas 1 f. rubl. dewis. Tapat pateizam sirsniigi tai mihlai R. . . . un B. . . . draudsei (K) kas us to atsihtijuse 6 rubl. f. ir Taurogg . . . dr. (Leischos) kas wehl 1 rubl. — Kown. dr. Leischos kas 1 f. rubl. — Eng. r. . . dr. 3 rubl. f. — wehl mihl. J. Swirl. fl. R. . . . par 1 rubl. 25 kap. un par 35 un 20 kap. f. — Wah. . . dr. par 2 rubl. 50 kap. f. — Lai tas Kungo swehti dewejus. —

B r i w d r i k k e b t.

No juhrmassa gubernements augstas waldischanas puffed: Oberlehrer G. Fliese, Genjer. Selgawa, tai 3. Juhnt 1858. No. 104.